

ETT KUNGLIGT "SPECTACULUM".

Av Bernt Rutström, Bodträskfors

Man upphör aldrig att förundras över vad människor i dag kan hitta på för att roa sig. Men inte var det så mycket bättre förr. Se bara vad man kunde förnöja sig med på 1600-talet!

Den nya stormakten Sverige tillägnade sig med stor iver sederna från de olika hoven på kontinenten. Vid drottning Kristinas hov utvecklades en slösande prakt med fester och diverse upptåg som avlöste varandra. Till dessa hörde även det stora nöjet att hetsa vilda djur.

År 1640 fick drottningen ett lejon som tagits vid stormningen av Prag året före. Hon lät bygga ett lejonstall, eller som det vanligen kallades, lejonkulan, vid vallgraven på slottets södra sida. Det tillkom inte enbart för lejonets komforts skull utan kanske mest av säkerhetsskäl. Något år innan hade nämligen drottningen fått en leopard som inhystes i gamla vedgården vid slottet. Den åsamkade dock stadskassan följande utgift: *"40 daler s:m till den pigans begrafning som aff Leoparden bleff ihälriffwin"*.

Om hur en sådan djurhetsning gick till har flera personer berättat, bl.a. den 21-årige adelsmannen Johan Ekeblad i ett brev hem till sin "käre farkär", daterat den 13 nov. 1650. För läsbarhetens skull med något modernare stavning:

"I tisdags, som var i går, kämpade lejonet med björnen klockan 2 efter middagen i båda dronningarnas närvaro. Hvilket så avlopp, att när lejonet först kom ut, var där en liten brokot (brokig) ko som jagade det från den ena ända till den andra. Sedan var där en böffeloxe som fick lejonet på hornet och kasta det högt i vädret, och voro många rädda att han skulle göre av med det.

Därnäst släppte man ut björnen, hvilken med en skräckelig furi sprang strax på en karl, som de hade gjort av kläde, den han i 1000 stycken rev. Sedan var han efter lejonet men lopp strax undan.

På det sistone laga björnen så att han stal sig till att springa på ryggen på lejonet, där han sig fasthöll och bet lejonet 4 eller 5 gånger i ryggen. Lejonet låg likväl stilla, till på det sistone björnen slog till honom med ramen i ryggen. Då slog lejonet honom igen, ett sådant starkt slag, så att björnen skrek grufveligt och tordes intet mera dit.

Sedan blev lejonet insläppt (utsläppt?) och slogs björnen med uroxen, vann dock intet. Sedan blev där en häst insläppt hvilken intet mer gjorde än slog björnen en släng på sidan. Sedan var det querellet allt. Blev alltså intet mer att se, utan björnen satte sig i ett stort kar som stod nedergrafwet midt på gården med vatten uti och där bada han sig vackert".

